

[Larsen (Bjerre).]

mandsbrug, hvor Jordlovsudvalget træder til.

Jeg har hermed gjort Rede for de Ændringsforslag, der er stillet af den højtærede Landbrugsminister og tiltraadt af Flertallet, og jeg skal — efter at have peget paa, at vi, for dog at finde en Vej frem, er gaaet bort fra de Bestemmelser, der var Stridspunkterne i Særdeleshed overfor Oppositionspartierne — tillade mig paa Flertallets Vegne at anbefale samtlige disse Ændringsforslag til Vedtagelse i dette høje Ting.

Madsen-Mygdal: Det er altid beklageligt, naar et Udvalg, der har haft til Opgave at forhandle om et betydningsfuldt Spørgsmaal for at finde Vej frem til en Forening af modstridende Opfattelser, maa slutte sit Arbejde med en Betænkning som den, der her foreligger, og som viser, at det tilsigtede Resultat ikke er naaet. Men det nytter jo ikke at skjule, at saaledes er Forholdet: Det Folketingsudvalg, der i denne Rigsdagssamling har behandlet Udstykningslovgivningen, er med Hensyn til at opnaa en Overenskomst naaet til et negativt Resultat. Det er ikke lykkedes under Forhandlingerne i Udvalget at samle Partierne om en fælles Indstilling, og hvert af Partierne staar i Virkeligheden, saaledes som det fremgaar af den afgivne Betænkning, paa samme Standpunkt ved Forhandlingernes Afslutning som ved Forhandlingernes Begyndelse. Disse Standpunkter tør jeg forudsætte vel bekendt; jeg finder for mit Vedkommende ingen Anledning til at komme ind paa en nærmere Omtale af dem. Jeg ønsker blot at sige, at Venstre under Forhandlingerne i Udvalget har været rede til Forhandling om alle Lovforslagets Enkeltheder, og vi har for vort Vedkommende gerne villet medvirke til at naa et Resultat. Men paa to Punkter har vi tydeligt og klart tilkendegivet under denne Sags Behandling — vi gjorde det i forrige Rigsdagssamling og har gentaget det her under Sagens første Behandling i denne Samling — paa to Punkter har vi ikke kunnet se os i Stand til at følge Regeringens Forslag, nemlig med Hensyn til Ekspropriation og med Hensyn til Indførelse af Tvangsfæste. Vi anser begge disse to Foranstaltninger for at være det egentlige Udstykningsformaal uvedkommende, og vi mener, at vi ved de Ændringsforslag, som vi har stillet i Aar, ligesom vi gjorde det sidste Aar, har vist,

at det meget vel lader sig gøre at fremme Udstykningen og skabe nye Landbohjem for Ungdommen, uden at Ekspropriation og Tvangsfæste medtages i Loven. Og vi hævder, som vi har gjort det før, at hvis Regeringen og de to Partier, som danner Flertallet her i Tinget, virkelig havde Udstykningsens Fremme for Øje og den alene, forelaa der ingen Begrundelse for disse overflødige og skadelige Foranstaltninger. Hvis de havde opgivet dem, vilde der have været fri Bane for en resultatbringende Forhandling i Udvalget. Det fremgaar ganske vist af Betænkningen, at Landbrugsministeren her til anden Behandling stiller Forslag om, at Ekspropriationen sammen med den kommunale Udstykning udgaar af Lovforslaget, men det forekommer mig at være udelukket, at Ministeren skulde have tænkt sig herved at aabne Vej til Overenskomst. Baade Ministeren og Regeringsflertallet har hele Tiden været vidende om, at i hvert Fald Venstres Medvirkning ikke kunde opnaas hverken til Ekspropriation eller tvangsmæssigt gennemført Statsfæste. Om Ministeren opgiver Ekspropriation og holder paa Statsfæste, eller om han holder paa Ekspropriation og opgiver Statsfæste, virker paa os aldeles ens og paa samme Maade, som om begge Dele blev opretholdt.

Naturligvis stemmer vi for Ændringsforslaget om, at Ekspropriationen skal bortfalde, men Regeringens Lovforslag vedbliver selv derefter at være lige uantageligt for os, fordi det opretholder den Ordning, at Staten Aar for Aar skal opkøbe Jord og paalægge denne Jord Fæstetvang. Vi har vedblivende den Opfattelse, at en saadan Fæstetvangs Indførelse og paa stadig voksende Jordarealer netop nu, da vi har faaet Fæsteforholdet afskaffet, betyder en tilbagegaaende, reaktionær Bevægelse. Og en Ordning, der giver Staten Ejendomsret til Jorden, medens Fæsteren kun ejer Jordens Kulturstilstand, Bygninger, og hvad andet der knytter sig til Jorden, vil efter vor Opfattelse i det lange Løb vise sig højst uheldig under de særlig intensive Dyrkningsformer, som er karakteristiske netop for danske Landbrug. Vi mener endvidere, at Fæsteren selv stilles under overordentlig usikre Forhold. Jeg skal i sidstnævnte Henseende tillade mig at henlede Opmærksomheden paa Landbrugsministerens Besvarelse af et Spørgsmaal, der er stillet: om Fæsteren har Adgang til at udbetale Byggelaanet og derefter disponere over Ejendommen og sælge den uden at spørge derom. Det findes i Udvalgets Betænkning under Bilag 4.